

**SVENSKA
HANDBOLLFÖRBUNDET**

FUNKTIONÄRSSKOLAN

HANDBOK

vid
utbildning
av

FUNKTIONÄRER

Reviderad **2010-08-10**

Utbildning

Funktionärer, tidtagare och sekreterare, ska vara utbildade av SHF:s eller av SDF:s instruktörer.

Neutralitet

Funktionärer bör inte tjänstgöra för en förening och där ha tränar- eller ledaruppdrag eller nära familjeförhållande till spelare. Speciellt viktigt är att tidtagaren, om möjligt, är utan jäv.

Spelreglerna

Regelboken utkommer vart fjärde år. Förutom regler innehåller den också tolkningar som är en del av spelreglerna. Tolkningarna kan bli ändrade eller få ett tillägg. I spelregel 18 står ansvarsområdena och arbetsuppgifterna för tidtagare och sekreterare beskrivna. Dessa finns också i detta häfte.

Tävlingsbestämmelser

Nytrycks varje år och gäller från och med den 1 augusti och ett år framåt. Ändringar och eventuella justeringar kan hämtas på SHF:s webbsida.

Inställelseplikt

Funktionärerna ska vara klara att börja sitt arbete på matcharenan senast 30-60 minuter före matchstart. Vid matcher i HerrElit, DamElit, HerrAllsvenskan och division 1 herrar ska minst en av funktionärerna vara med på tekniskt möte 1 timme innan match.

Följande bör du ha med dig

- Stoppur
- Arbetsprotokoll
- Utvisningslappar alternativt whiteboard-kort
- Gult och rött kort
- Gröna timeout-kort
- Visselpipor
- Regelbok
- Tävlingsbestämmelser
- Pennor

Samtal med domarna

Det ska före varje match föregå ett möte mellan domarna och funktionärerna hur en del viktiga saker ska lösas under matchen:

- Vid timeouter
- Felaktiga byten eller felaktigt inträde i spelet
- Kommunikation mellan domare och tidtagare (kvittering/teckengivning)
- Varningar
- Utvisningar
- Diskvalifikation

Detta samtal är primärt domarnas ansvar, men ska efterlysas/tas initiativ till om domarna glömmer det.

Delegat

Vid varje landskamp och vid alla matcher i Europacuperna ska det vara en delegat närvarande. Denna delegat kan vara uttagen av SHF, EHF eller IHF. Delegaten bestämmer om han vill överta något av tidtagarens eller sekreterarens normala arbetsuppgifter (till exempel vid lag-timeouter eller felaktiga byten). Delegaten ska alltid sitta direkt vid sidan av tidtagaren och alltid ytterst vid sekretariatsbordet. Delegatens rättigheter och uppgifter finns återgivna i tävlingsbestämmelserna.

Arbetsplatsen

Sekretariatsbordet bör vara så långt (2-3 meter) att det finns plats till tidtagare, sekreterare samt delegat och till de tillfällen som det är nödvändigt även till matchens speaker. INGA andra får uppehålla sig vid bordet. Musikanläggning och allt annat som hindrar god utsikt ska placeras på andra ställen.

Sekretariatsbordet bör inte vara djupare (bredare) än 60 cm och bör inte ha någon förhöjd kant. Det bör stå 50 cm från sidlinjen och om möjligt också lite högre än spelplanen.

Om det officiella matchuret inte kan visa utvisningstider ska det finnas whiteboard-kort som ska användas vid utvisningar. Kortet placeras på den kortsidan av sekretariatsbordet som den utvisade spelaren befinner sig på. Kortet ska markera spelarens nummer och när utvisningstiden är slut. Kortet ska tydligt kunna ses från avbytarbänkarna.

SHF:s DK är klar över att alla punkter dessvärre inte är genomförbara på alla platser, men det är alla funktionärernas fulla ansvar att det är så goda förutsättningar som det överhuvudtaget är möjligt.

Alla hallar där det spelas landskamper och europacupmatcher ska alltid inspekteras. Detta görs oftast av utsedd delegat. Den som ansvarar för inspektionen ska lägga stor vikt på att arbetsplatsen är korrekt.

Kläder

Funktionärerna bör vara lika klädda, de ska också vara så klädda att de inte förväxlas med något av lagen. Klubbdräkt eller föreningsoverall eller liknande ska givetvis undvikas.

Reglemente för avbytarområdet

Avbytarområdet är markerat med en linje på ett avstånd av 4,5 meter på var sida om mittlinjen. Avbytarbänkarna bör starta 3,5 meter från mittlinjen (IHF-krav) och ska om möjligt placeras längre från sidlinjen än sekretariatsbordet. (Se figur 1, sidan 6 och figur 3, sidan 8 i spelreglerna).

Bänkarna bör ha plats till 13 personer i matcher där det tillåts 14 spelare och 4 ledare. Vid matchstart i sådana matcher och där alla är inskrivna i matchprotokollet och deltagarberättigade, ska antalet personer fördela sig på följande sätt:

- 7 spelare på spelplanen
- 7 spelare på avbytarbänken
- 4 ledare på avbytarbänken

SHF:s kommentar: Vid ungdomsmatcher tillåts 17 spelare och 4 ledare.

Under matchen ökas antalet på avbytarbänken med eventuella utvisade spelare och kan reduceras med spelare på grund av diskvalifikation(er). Diskvalificerade spelare ska omgående lämna avbytarbänken och ska efter detta inte ha någon kontakt med sitt lag.

De två ledare som fritt kan röra sig under matchen kan göra det längs sidolinjen upptill 10 meter från mittlinjen. De ska emellertid inte hindra tidtagaren, sekreteraren och den eventuella delegaten att se hela spelplanen och avbytarområdet.

Inga övriga föremål tillåts vid sidlinjen framför området där avbytarbänkarna slutar (det vill säga mellan sidlinjen och bänkarna).

Matchprotokoll

Sekreteraren söker reda på matchprotokollet i god tid före matchstart och ser till att alla uppgifter är rätt ifyllda. ~~**I matcher i förbunds- och regionsserierna (till och med division 3 herrar och division 2 damer) skaden lagansvarige bara skriva sitt namn på protokollet innan match men skriva under protokollet efter match.**~~

Bara lagansvarig är berättigad att vända sig till sekretariatet under matchen (undantag vid lag-timeout). Han är också den ledare som sekretariatet – om nödvändigt – ska kommunicera med.

Spelare och ledare som kommer till under matchen ska föras in i matchprotokollet (bli deltagarberättigade) innan de kan delta i matchen. **En av de berättigade ledarna i laget är ansvarig att skriva in ny tillkommen spelare i matchprotokollet. Spelaren får lov att beträda spelplanen först då protokollet lämnats tillbaka till sekreteraren.**

Var alltid speciellt uppmärksam på att numreringen stämmer, även om det inte för med sig någon bestraffning om en spelare har ett annat nummer än som står i matchprotokollet (numret korrigeras).

Arbetsprotokollet används under matchen och uppgifterna förs över till matchprotokollet efter matchen. Bästa stället för detta kan var ett omklädningsrum eller ett kontor i idrottshallen. Särskilt efter en intensiv match kan sekretariatsbordet vara ett mindre lämpligt ställe.

Obs! Viktigt att "ringa in" spelarna på matchprotokollet!!!

Funktionärerna samarbetar med den löpande noteringen i matchprotokollet efter match. Korrekt protokoll är domarnas ansvar – de och den eventuella delegaten ska kontrollera och skriva under protokollet officiellt.

Sekretariatet (ansvar och arbetsuppgifter)

I hallar där vägguret kan användas från sekretariatsbordet och är synligt från bordet samt kan stoppas och sättas igång utan att nollställas, då ska detta vara officiellt matchur. Om detta inte är möjligt ska ett bordsur vara matchur. Det är inte längre viktigt om väggklockan visar uppåträkning eller räknar neråt.

Det ska finnas ett tidtagarur, som fungerar som ett kontrollur, vid sidan om som är igång. Se till att matchuret och detta kontrollur är synkroniserat.

Domarna har alltid ANSVARET för speltiden!

Tidtagaren styr tidtagaranläggningen efter domarnas anvisningar:

- Speltiden
- Timeouter
- Lag-timeouter
- Utvisningstiden

Tidtagaren ska genom en visselsignal markera speltidens slut vid varje halvleks slut om anläggningen inte har automatisk slutsignal.

Tidtagaren ska hjälpa domarna att den fastställda tiden för paus noga iakttas. Paustiden räknas från den tidpunkt när första halvlek slutade till dess domaren med signal för avkast startar andra halvlek. Matcher i Elitserien herrar ska ha 15 minuters paus, övriga matcher har 10 minuters paus. I pausen ska nedräkning av paustiden visas på väggklockan, i egenskap av en servicefaktor för såväl lag som publik. Om det är utvisningstid kvar vid starten av andra halvlek ska ingen nedräkning programmeras på väggklockan.

Nedräkning på klockan ska göras i de serier där matchen föregås av ett obligatoriskt tekniskt möte.

Bara tidtagaren (och delegaten) har rätt att företa ett nödvändigt avbrott i spelet.
- se Klarläggande 7 i spelreglerna.

Visselsignal från tidtagaren eller delegaten stoppar i princip matchen och allt som händer efter en sådan signal är ogiltigt, med undantag av personliga straff.

Principiellt är det domarna som avgör när klockan ska stoppas och startas vid en timeout. Avbrottet i speltiden ska meddelas tidtagaren genom tre korta signaler med pipan och domartecken 16. Däremot om det är en timeout med hänvisning till regel 2:8 b-c ska tidtagaren stoppa klockan omedelbart utan att invänta bekräftelse från domarna.

I vissa situationer kan det därför uppstå en viss tidsdifferens mellan signalen från tidtagaren/delegaten och signalen från domarna om när tiden ska stoppas. Domarna har rätt att avgöra om återstående tid ska korrigeras vid sådana situationer. Lagansvariga ska alltid informeras om hur länge man har spelat om det förekommer speltidsavbrott på grund av tidtagningen.

Tidtagaren/delegaten ska försöka att förhindra att sådan tidsdifferens uppstår. För att påkalla domarnas uppmärksamhet i speciella tillfällen är det bra att ställa sig upp och då göra sig både visuellt och akustiskt hörd. I mycket speciella fall kan också spelplanen beträdas.

Tidtagaren ska aldrig blåsa för förseelser som är begångna i avbytarområdet. Bara domarna och delegaten bestämmer när det ska ingripas mot personer i avbytarområdet.

Mål ska noteras på tavlan omedelbart efter att det är godkänt av domarna. Fel ska omgående korrigeras så att speltiden och resultatet i matchen alltid är riktiga, detta för att undgå irritationer.

Sekreteraren skriver alla nödvändiga upplysningar som:

- Mål och målgörare
- Straffkast och målgörare
- Varningar
- Utvisningar
- Diskvalifikationer
- Lag-timeouter
- "Inringning" av spelare
-

Uppgifter som kontroll av antal spelare och ledare samt kontroll av byten är ett gemensamt ansvar för tidtagare och sekreterare.

Timeout (Regel 2:8, Klarläggande 2)

Det är viktigt att tidtagaren är förberedd på de situationer där timeout är obligatorisk så att han kan snabbt stoppa tiden på domarnas signal. Domarna avgör när och hur länge speltiden ska vara stoppad.

Timeout är obligatorisk när:

- En utvisning eller diskvalifikation har utdömts.
- En lag-timeout har beviljats.
- Det sker ett felaktigt byte eller en "extra" spelare beträder spelplanen.
- Det kommer en visselsignal från tidtagaren eller delegaten.
- Samråd med domarna är nödvändig i enlighet med regel 17:8.

Några vanliga situationer när timeout inte är obligatorisk, men där timeout under normala omständigheter kan ges, är:

- Spelplanen ska torkas.
- En spelare ser ut att vara skadad.
- Ett lag använder tydligt lång tid för att sätta bollen i spel – eller när en spelare kastar bort bollen.
- När bollen, efter att ha har rört taket eller något annat hängande föremål över spelplanen, försvinner långt ifrån där inkastet ska läggas.

Lag-timeout (Regel 2:10, Klarläggande 3)

Varje lag har rätt till en lag-timeout på en minut i varje halvlek av den ordinarie speltiden (men inte i förlängningar).

Timeout-kortet ges till lagansvarig strax före starten av bägge halvlekarna och samlas in igen så snart första respektive andra halvlek är slut.

Ett lag som önskar begära en lag-timeout måste göra det genom att en ledare lämnar det gröna timeout-kortet i handen på tidtagaren.

Ett lag får begära lag-timeout endast när det är i besittning av bollen (när bollen är i spel eller under ett avbrott). Förutsatt att laget inte förlorar bollinnehavet innan tidtagaren får tid att blåsa ska laget beviljas sin lag-timeout omedelbart. Om tidtagaren inte hinner blåsa innan laget förlorar bollinnehavet ska kortet lämnas tillbaka till lagets ledare.

Tidtagaren avbryter spelet genom att stoppa klockan och blåsa i pipan. Han visar upp det gröna kortet och pekar med utsträckt arm på det lag som begärde lag-timeout. (Om nödvändigt – beroende på oljud och rabalder – står tidtagaren upp när han gör detta). Det gröna kortet placeras på den sidan av sekretariatsbordet där det lag som begärt lag-timeout finns och förblir där under tiden för lag-timeouten.

Domarna bekräftar lag-timeouten med signal och domartecken 16 och tidtagaren startar en separat klocka för att kontrollera tiden för timeouten. **Även om det går att ange tid för timeouten på väggklockan ska denna funktion inte användas.** Sekreteraren för in tiden för lag-timeouten i matchprotokollet för det lag som begärde den.

Under lag-timeouten förblir spelarna och ledarna i höjd med sitt avbytarområde antingen på spelplanen eller i avbytarområdet. Domarna uppehåller sig i spelplanens mitt, men en av dem bör gå till sekretariatsbordet för avstämning.

Förseelser under tiden för en lag-timeout får samma följder som förseelser under speltiden. Det saknar betydelse i detta sammanhang om de berörda spelarna befinner sig på eller utanför spelplanen; med hänvisning till regel 8:4 och 16:3c kan en utvisning ges för osportsligt uppträdande.

Efter 50 sekunder ger tidtagaren en akustisk signal som betyder att spelet ska återupptas inom tio (10) sekunder. Matchklockan ska inte användas för att ha "nedräkning" på tiden för en lag-timeout!

Lagen måste vara redo att fortsätta spelet när tiden för lag-timeouten går ut. Spelet återupptas antingen med det kast som svarar mot situationen som förelåg när timeout gavs – om bollen var i spel – eller med frikast för det lag som begärde timeout från den plats där bollen var vid tidpunkten för spelavbrottet. När domaren ger signal ska tidtagaren åter starta klockan.

Klädsel

Utespelarna i ett lag ska ha enhetlig tävlingsdräkt som i färg och utförande tydligt skiljer sig från motståndarlagets. Alla spelare som används som målvakter i ett lag ska bära samma färg. Denna färg ska skilja sig från samtliga utespelare och från målvakterna i motståndarlaget. Detsamma gäller också när spelare använder en väst utanpå speldräkten. Tar en utespelare på sig en väst ska det nummer han har i matchprotokollet vara väl synligt (västen kan till exempel vara genomskinlig eller att man har klippt ut en lika stor bit tyg som siffran är på ryggen). Vid sådana tillfällen ska tidtagaren/sekreteraren vara extra uppmärksamma på att korrekta byten sker. **Lagens ledare i avbytarområdet ska bära fullständig idrottsrelaterad eller civil klädsel. Färger som kan vålla förväxling med utespelarna i motståndarlaget är inte tillåtna.**

Spelarna ska på ryggen av sina tröjor ha minst 20 cm och på bröstet minst 10 cm höga siffror. Dessa bör vara från 1 till 99. En spelare som byter mellan att vara utespelare och målvakt måste ha samma nummer i båda positionerna.

Skador

Vid skador kan domarna ge tillåtelse för två deltagarberättigade personer från spelarens lag att komma in på spelplanen under den påföljande timeouten för att ta hand om den skadade spelaren.

De personer som får beträda planen ska *endast* bistå den skadade spelaren. Om man istället ger instruktioner till (coachar) andra spelare ska detta ses som osportsligt uppträdande och bestraffas därefter. Det är domarens uppgift att vara uppmärksam på detta, men funktionärerna ska vara domarna behjälpliga.

Felaktigt byte/inträde i spelet

Felaktigt byte gäller både när spelet är igång eller under ett speltidsavbrott.

Vid fel av in- eller utträdande spelare ska tidtagaren omgående stoppa klockan och blåsa i pipan. Vid felaktigt byte eller inträde i spelet ska den felande spelaren bestraffas med en utvisning (4:5). Om flera spelare gör felaktigt in- eller utträde är det bara den först felande spelaren som ska bestraffas.

Utvisade och inte deltagarberättigade spelare

Om en utvisad spelare beträder spelplanen innan utvisningstiden är slut, eller om en inte deltagarberättigad spelare eller extra spelare beträder spelplanen, ska tidtagaren omgående stoppa klockan och blåsa i pipan. Detsamma sker om det är en ledare som beträder spelplanen oberättigat.

Beträder en utvisad spelare spelplanen under sin utvisningstid tilldelas spelaren ytterligare två (2) minuters utvisning (4:6). En annan spelare ska tas av spelplanen och sitta av den resterande tid som den spelaren hade kvar som under sin utvisningstid gick in på spelplanen.

Beträder en extra spelare oberättigat spelplanen tilldelas spelaren två (2) minuters utvisning och laget ska spela med en spelare kort under utvisningstiden.

Lagansvarig bestämmer i dessa fall vilken "annan spelare" som ska gå av spelplanen. Om lagansvarig vägrar att bestämma vilken spelare som ska gå av spelplanen avgör domarna detta. En sådan "annan spelare" som går av spelplanen kan under den tiden användas som en vanlig spelare och kan träda in i spelet när som helst. Utvisningen ska i matchprotokollet bara skrivas upp på den felande spelaren.

Efter en utvisning blir laget fullt antal igen på eget ansvar och i princip utan att få klartecken från tidtagaren. Tidtagaren kontrollerar utvisningstiden och tillsammans med sekreteraren kontrollerar de spelarens inträde på spelplanen.

Förstärkt straff (misconduct)

Speciella undantag kan förekomma så att ett lag blir reducerat på spelplanen i fyra (4) minuter. Detta sker när en spelare som blir utvisad eller diskvalificerad uppträder osportsligt eller begår en grov osportslig handling före det att speltiden är igång igen. Så länge den extra utvisningen är spelarens andra eller tredje räknas det som ett personligt straff.

Spelare som blöder

Om en spelare blöder eller har blod på sina kläder ska han gå av spelplanen omedelbart och frivilligt (som ett vanligt byte) för att få blödningsen stoppad, eventuella sår omplåstrade och kläderna **rengjorda**. Spelaren får inte beträda spelplanen förrän detta är gjort. Om spelaren inte följer domarnas anvisningar vid detta tillfälle är det att betrakta som osportsligt uppträdande och ska bestraffas.

PM

för tidtagare och sekreterare

(utdrag ur Regelboken)

1. Allmänt

- a) Tidtagare och sekreterare är helt ansvariga för sina uppgiftsområden under matchens förlopp.
- b) Handbollens spelregler är styrande för tidtagarens och sekreterarens uppgifter.
- c) Tidtagare och sekreterare är skyldiga att tillägna sig god kännedom om spelreglerna och att tillämpa dem i sportslig anda.
- d) Tidtagare och sekreterare ska i god tid, 30-60 minuter före matchens början, ta kontakt med domarna och komma överens om samarbete under matchen. Vid matcher i HerrElit, DamElit, HerrAllsvenskan och division 1 herrar ska minst en av funktionärerna vara med på tekniskt möte 1 timme innan match.

2. Uppgifter före matchen

För tidtagaren

- a) Kontrollera att erforderliga hjälpmedel finns: väggklocka, tidtagarur, visselpipor eller annat signalsystem samt två officiella matchbollar.
- b) Kontrollera att väggklocka och resultattavla fungerar. Väggklocka får bara användas om den kan manövreras från sekretariatsbordet.
- c) Om väggklockan inte kan manövreras från sekretariatsbordet får den inte användas. I sådant fall eller om väggklocka saknas kan tidtagaren använda ytterligare ett tidtagarur som startas vid domarens tecken till avbrott av speltiden. Vid signal för återupptagande av spelet stoppas tidtagaruret och tiden för ett eller flera avbrott av speltiden meddelas lagansvarig (se dock 4:2).
- d) Tillse att lagen två minuter före matchstart befinner sig på spelplanen, så att presentationer med mera kan utföras så att matchen kan starta på fastställd tidpunkt.

För sekreteraren

Vid internationella matcher:

- * Skaffa fram det officiella matchprotokollet.
- * Skaffa fram arbetsprotokoll.
- * Ta kontakt med lagansvariga för att kontrollera namnen på de insatta spelarna med laguppställningarna.
- * Jämföra spelarnas nummer med matchprotokollet. Under turnering måste spelarna hela tiden bära tröja med samma nummer.
- * Se till att lagansvariga skriver under det officiella protokollet före spelets början.
- * Använd ett svenskt arbetsprotokoll för anteckningar under matchen avseende varningar, utvisningar, diskvalifikationer samt mål och målgörare.

Vid nationella matcher:

- * Skaffa fram det officiella matchprotokollet.
- * Skaffa fram arbetsprotokoll.
- * Kontrollera att matchprotokollet är rätt ifyllt avseende förnamn (hela namnet), efternamn samt födelsedatum (6 siffror). För B-ungdom och yngre anges endast födelseår, utom i Ungdoms-SM där födelsedatum (6 siffror) ska anges.
- * Kontrollera att respektive lagansvarig har skrivit under matchprotokollet. Alla ledares namn ska vara textade.
- * Ställ i ordning utvisningstablå om inte väggklockan kan visa utvisningar.

3. Sekretariatsbordet

- a) Sekretariatsbordet ska stå vid mitten av en av spelplanens sidlinjer. Ett avstånd av cirka 0,5 meter från sidlinjen rekommenderas.
- b) På höger och vänster sida om sekretariatsbordet är lagens avbytarbänkar placerade.
- c) Placeringen vid sekretariatsbordet är vid officiella IHF-/EHF-arrangemang i riktning mot spelplanen från höger till vänster följande:
 - a) speaker, b) delegat, c) sekreterare, d) tidtagare, e) delegat, f) dopingkontrollant.
- d) Om endast en teknisk delegat är närvarande är placeringsordningen: speaker, sekreterare, tidtagare, delegat.
- e) Vid nationella matcher bör placeringsordningen vara från höger till vänster: speaker, sekreterare, tidtagare, delegat.
- f) Vid matcher som ingår i nationellt seriespel, SM-tävlingar samt USM ska godkända funktionärer tjänstgöra.

4. Avbytarområde

- a) Inom avbytarområdet får från varje lag endast befinna sig avbyterna och de utvisade spelarna samt högst fyra ledare.
- b) Avbytare måste inom avbytarområdet bära tävlingsdräkt.
- c) Alla andra funktionärer eller andra personer, inklusive pressen, får inte befinna sig inom avbytarområdet. Eventuell tolk får uppehålla sig bakom avbytarbänken.
- d) Den vid sekretariatsbordet tjänstgörande delegaten är ansvarig för övervakningen av 4c.

5. Uppgifter under matchen

För tidtagaren

- a) Kontrollera före matchstart och under matchen att korrekt antal spelare och ledare befinner sig inom avbytarområdet (18:1).
- b) Kontrollera speltiden, avbrott i speltiden, utvisningstider samt spelares in- och utträde i spelet.
- c) Beakta beträffande speltiden regel 2:1-7. Speltiden börjar med domarens signal för avkast och slutar med automatisk slutsignal eller tidtagarens slutsignal.
- d) Vid timeout (2:8-10) stoppas väggklockan direkt och sätts på nytt igång vid signal för återupptagande av spelet.
- e) Kan inte väggklockan manövreras från sekretariatsbordet används tidtagarur som vid timeout stoppas direkt och startas vid signal till återupptagande av spelet. Vid ett eller flera avbrott av speltiden meddelas lagansvariga - eventuellt också domarna - tidstillägg eller kvarvarande speltid.
- f) En utvisning eller diskvalifikation måste tydligt markeras av domaren med fastställda tecken och delges den felande spelaren och tidtagaren. Varje av domarna utdömt straff ska kvitteras av tidtagaren med motsvarande tecken.
- g) Utvisningstiden börjar när domaren ger signal till återupptagande av spelet.
- h) Utvisade spelare måste stanna på avbytarbänken under utvisningstiden. Diskvalificerade spelare respektive ledare måste lämna avbytarområdet och inte ha någon fortsatt kontakt med sitt lag.
- i) I tvivelaktiga fall ska tidtagaren med en signal (varvid han står upp) göra domaren uppmärksam på att en spelare erhållit en tredje utvisning och att han ska diskvalificeras. Ett sådant förfarande eliminerar en anledning till protest på grund av regelfel.
- j) Kontrollera att inträde av avbytare, utträde av spelare som ska ersättas, samt att in- och utträde av utvisade spelare verkställs enligt regel 4:4.

- k) Tidtagaren ska hjälpa domarna att den fastställda tiden för paus noga iakttas (10 minuter - tiden räknas från den tidpunkt när första speltid slutade till dess domaren med signal för avkast startar andra halvlek). Matcher i Elitserien ska ha 15 minuters paus, övriga matcher 10 minuter.
- l) Under pausen är tidtagaren ansvarig för de två matchbollarna, om ingen annan överenskommelse träffats med domarna före matchen.

För sekreteraren

- a) Vid IHF-/EHF-matcher är det lämpligt att sekreteraren under matchen använder ett svenskt arbetsprotokoll, för att inte omedelbart anteckna följande händelser i det officiella matchprotokollet:
 - * Halvtids- och slutresultat.
 - * Målgörare.
 - * Varningar samt de varnade spelarnas nummer.
 - * Utvisningar och diskvalifikationer.
 - * Antal straffkast som tilldömts respektive lag.
- b) Spelare som kommer senare, måste försäkra sig hos sekreteraren att han också är införd i det officiella matchprotokollet.
- c) Sekreteraren ska själv ha åtminstone ett tidtagarur till förfogande för att kunna hjälpa tidtagaren vid utvisningar.

6. Uppgifter efter matchen

- a) Omedelbart efter matchen ska sekreteraren fylla i det officiella matchprotokollet samt övertyga sig om att detsamma innehåller alla erforderliga och övriga viktiga uppgifter. Viktigt att noteringarna med "inringade spelare" förs över från arbetsprotokoll till matchprotokoll.
- b) Efter iordningställandet av det officiella matchprotokollet ska detsamma skrivas under av domarna liksom av eventuellt tjänstgörande delegat/er

Straffkasttävling

(utdrag ur Regelboken)

Om straffkast används som avgörande är spelare som inte är utvisade eller diskvalificerade vid speltidens slut berättigade att delta. (Se även Regel 4:1, fjärde stycket).

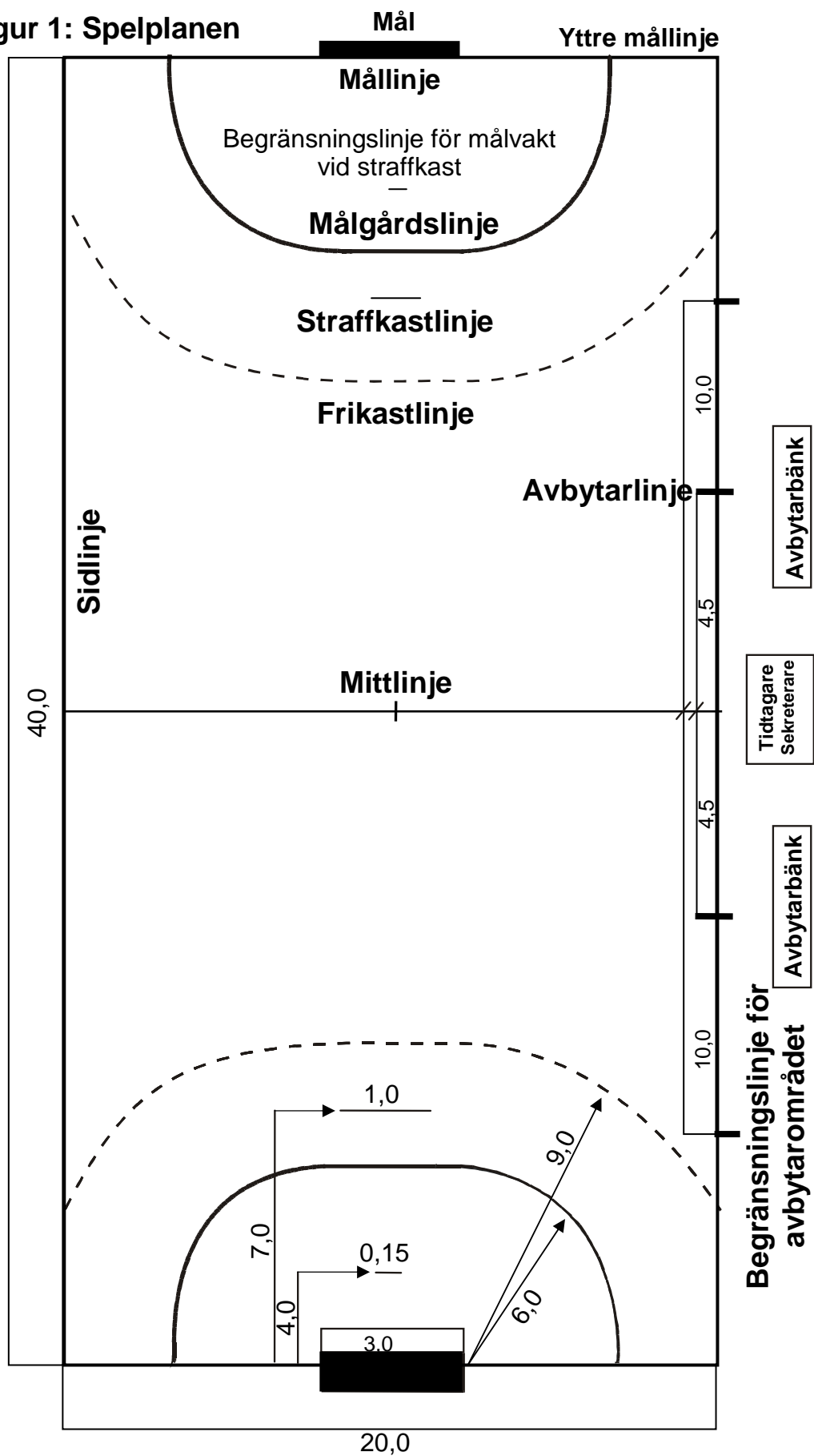
Varje lag nominerar fem (5) spelare. Dessa spelare gör ett kast vardera, alternerande med spelarna från det andra laget. Lagen måste inte i förväg bestämma ordningsföljden mellan sina kastare. Målvakter kan fritt väljas och bytas bland de spelare som har rätt att delta. Spelare får delta som såväl kastare som målvakter.

Domarna väljer vilket mål som ska användas. Domarna gör en slantsingling och vinnande lag väljer om de ska kasta först eller sist. Den motsatta följden används sedan för alla följande kast om kastandet måste fortsätta på grund av att det fortfarande är oavgjort efter de första fem kasten vardera.

För en sådan fortsättning ska varje lag nominera fem spelare. Alla eller några av dem kan vara de samma som i första rondan. Denna metod för att nominera fem (5) spelare i taget fortsätter så länge det är nödvändigt. Emellertid utses vinnaren nu så snart det blir en målskillnad när lagen har gjort lika många kast.

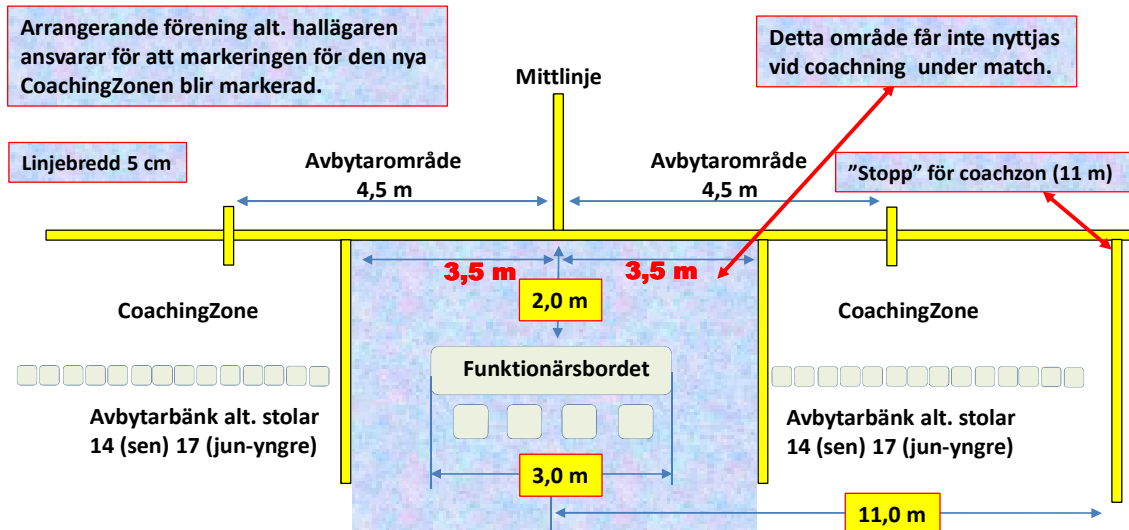
Spelare kan bli diskvalificerade från vidare deltagande i straffkastet i händelse av tydligt eller upprepat osportsligt beteende (16:6e). Om detta berör en spelare som just har blivit nominerad i en grupp av fem (5) kastare måste laget nominera en annan kastare.

Figur 1: Spelplanen

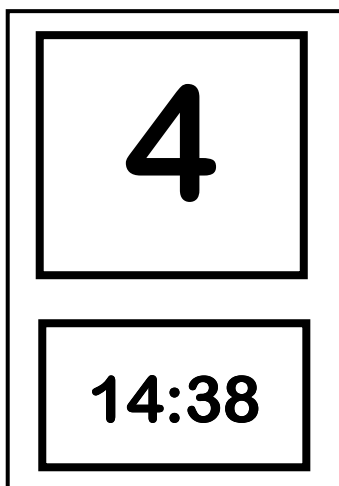
Avbytarområdet och Funktionärsbordet

Måttangivelser, speciellt djupled, förutsätter att hallens totalyta tillåter detta. Annars görs markeringar och placeringar utifrån hallens mått. Bänk / stolar är tillåtet. Om man nyttjar stolar och utrymmet i avbytarområdet ger "fria" bakom stolarna *skall* stolarna vara förankrade i varandra.

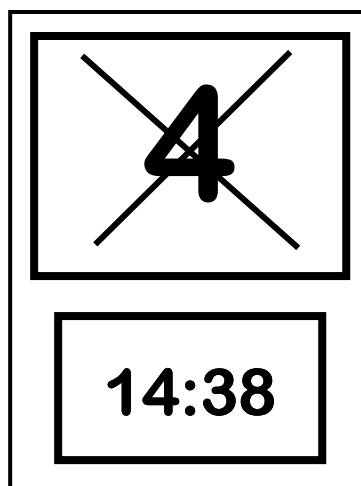

SHF 2010-08-11

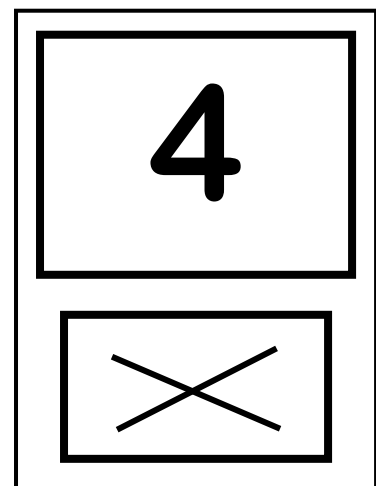
Hur man fyller i Whiteboard-korten

Spelare nr 4 är klar för spel 14.38

Spelare nr 4 är diskvalificerad. Ny spelare är klar för spel 14.38

Spelare nr 4 är utvisad (ex 29.15) och får ej återinträda i spel.

Några viktiga domartecken (utdrag ur Regelboken)

11

Förvarningstecken
för passivt spel

12

Passivt spel

13

Mål

14

Varning (gult kort)
Diskvalifikation (rött kort)

15

Utvisning (2 min)

16

Timeout

17

Tillåtelse för två personer (som
är deltagarberättigade) att
beträda spelplanen under
timeout (ex. vid skada)

Utdrag ur Regelboken

Regler, kommentarer med mera vilka är extra viktiga för funktionärens arbete.

Regel 2:5 Slutsignalen

För frikast som utförs (eller görs om) med hänvisning till regel 2:4, tillämpas speciella bestämmelser gällande spelares placeringar och spelarbyten. Som ett undantag till de normala spelarbytena enligt regel 4:4, är spelarbyte endast tillåtet för **en** spelare i det kastande laget. Överträdelse bestraffas enligt regel 4:5, första stycket. Dessutom ska kastarens medspelare vara placerade minst 3 meter från kastaren, förutom att de ska vara placerade utanför motståndarnas frikastlinje.

 Tänk på att det i dessa situationer är extra viktigt att vara uppmärksam på spelarbytena. Kastande lag får bara byta **en** spelare, det försvarande laget **ingen** spelare. Här räknar givetvis domarna med fullt stöd från funktionärerna.

Vid straffkast i samband med slutet av respektive halvlek ska domarna inte låta "tiden löpa ut" innan straffkastet läggs. Viktigt att tidtagaren genom sirén eller visselsignal blåser av exakt då matchtiden gått ut, resultatet av kastet ska alltså inte avvaktas.

Regel 2:8 Timeout

Timeout är obligatoriskt när:

- a) en utvisning eller diskvalifikation utdöms;
- b) lag-timeout beviljas;
- c) signal ges av tidtagaren eller den tekniska delegaten;
- d) samråd mellan domarna är nödvändigt i enlighet med regel 17:7.

 Tänk på att det nu är domarna som avgör om och när klockan ska stoppas vid straffkast. I och med att den obligatoriska timeouten nu är borta krävs det extra uppmärksamhet från, i första hand, tidtagaren. Domarna skagöra timeout vid straffkast om något av lagen har spelare utvisad – var extra vaksam vid dessa tillfällen.

Regel 2:9 Timeout

Principiellt är det domarna som avgör när klockan ska stoppas och startas vid en timeout. Avbrottet i speltiden ska meddelas tidtagaren genom tre korta signaler och domartecken 16. Däremot, om det är en timeout med hänvisning till 2:8 b-c, ska tidtagaren stoppa klockan omedelbart, utan att invänta bekräftelse från domarna. Signal måste alltid ges för att informera om att spelet återupptas efter en timeout. (15:5 b).

 Tänk på de olika situationer som finns vad gäller när domarna avgör med tre signaler och tecken och när tidtagaren stoppar klockan direkt.

Det är viktigt att du som tidtagare och/eller sekreterare alltid är med i spelet så att tidsstopp, tidsnoteringar vid utvisningar (på tavlan och i protokollet) görs så snabbt det går. Att "läsa spelet" är en jätteviktig detalj för att få ett bra flyt i arbetet vid sekretariatsbordet.

Regel 4 Laget, spelarbyten, utrustning

Regel 4:1 Ett lag består av upp till 14 spelare.

Regel 4:2 Ett lag får använda högst 4 ledare under matchen.

Tänk på att "räkna in" och kolla av mot matchprotokollet att antalet spelare och ledare stämmer överens.

SHF:s kommentar: I ungdomsmatcher gäller upp till 17 spelare.

Regel 4:4 Spelarbyten

IHF:s kommentar

Ändamålet med begreppet "avbytarlinje" är att garantera ärliga och riktiga byten. Meningen är inte att det ska förorsaka bestraffningar i andra situationer, där en spelare går över sidlinjen eller yttre mållinjen på ett oskyldigt sätt och utan något som helst syfte att få fördel (till exempel att få vatten eller en handduk vid bänken precis på andra sidan avbytarlinjen, eller att lämna spelplanen på ett sportsmannamässigt sätt, när man fått en utvisning och går över sidlinjen vid bänken, men precis utanför 15 cm-linjen).

Tänk på att det inte alltid ska tolkas som ett felaktigt byte då en spelare går över sidlinjen eller yttre mållinjen.

Regel 4:11

I händelse av en skada får domarna ge tillstånd (genom domartecken 16 och 17) för deltagarberättigade personerna (se 4:3) att beträda spelplanen under en timeout för det speciella syftet att hjälpa en skadad spelare från det egna laget.

Tänk på att vara extra uppmärksam, hjälp domarna genom att ha kontroll och eventuell kommunikation med det "andra lagets ledare". Att det är OK för det ena laget att släppa in två (2) personer betyder inte att det är det för det andra laget.

Regel 8 Förseelse mot motspelare och osportsligt uppträdande & Regel 16 Bestraffningar

Dessa två regler är en sammanställning över de olika bestraffningsåtgärder som ska nyttjas olika situationer. För funktionärernas arbete är det jätteviktigt att ha kunskap om dessa två regler.

Tänk på att det finns många olika påföljder vid exempelvis utvisningar och diskvalifikationer. Det gäller att kunna regel 8 och 16 för att göra rätt bedömning på antal spelare, ledare, hur det ska noteras och räknas i tid med mera.

Regel 18 Tidtagaren och sekreteraren

En regel i Regelboken som handlar om funktionärerna. Av den anledningen är det ju en självklarhet att vara påläst och kunnig även här.

Klarläggande 3 – Lag-timeout

Här redovisas tillvägagångssättet för en lag-timeout, både vad gäller lagen, domarna och funktionärerna.

Tänk på att det i slutet av respektive halvlek är extra viktigt att vara extra uppmärksam om något av lagen har kvar sitt timeout-kort. Bra kommunikation mellan tidtagare och sekreterare underlättar. Uppmaning till tidtagaren: Ha koll på visselpipan, ju närmare slutsignalen, desto viktigare!

Tidtagaren ska visa upp TO-kortet direkt efter det att klockan är stoppad. I vissa matcher och hallar det kan vara svårt att få domarnas uppmärksamhet via visselsignal. Då rekommenderas att tidtagaren står upp. Dessutom viktigt att tidtagaren har en visselpipa som har ett "genomträngande" ljud och att han "vågar" blåsa i pipan.

Reglemente rörande avbytarområdet

Ett kapitel som innehåller instruktioner vad gäller spelare och ledare som befinner sig i avbytarområdet. Givetvis bra för funktionärerna att veta vilka regler och bestämmelser som gäller för avbytarområdet.

PM för tidtagare och sekreterare

Finns på annan plats i detta häfte. En jätteviktig handledning för vad som gäller för de båda funktionärerna.

Utdrag ur TÄVLINGSBESTÄMMELSERNA

(Ändringar och justeringar i dessa bestämmelser görs inför varje säsong).

KAPITEL 1 - ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1:6 Tröjfärg

Ordinarie landslagsdräkt, gul tröja och blå byxor, får inte användas av förening. Samtliga Elitserieföreningar (dam och herr) ska ha ett mörkt samt ett ljust matchställ (gäller tröja). Bortalaget ska alltid ha med sig båda ställen.

Vid TV-match och Webb TV-sändning ska ett lag ha ljust matchställ och det andra ett mörkt matchställ. Val av tröjfärg:

- a) Hemmalagets speltröjor
- b) bortagalagets speltröjor
- c) hemmalagets målvaktströja
- d) bortagalagets målvaktströja
- e) domarna väljer lämplig tröjfärg.

Även målvaktströjorna ska finnas i minst två olika färger och gärna i udda färger. Dessa bör vara enfärgade eftersom det även ska finnas västar i samma färg. **Ledarnas färg på tröja/jacka ska skilja sig från motståndarlagets utespelare.**

Vid lika tröjfärg ska det lag som står som bortagalag byta till annan färg (EHF- och svensk bestämmelse). (IHF-bestämmelse: Hemmalaget byter speldräkt vid lika färg).

1:9 Arrangerande- och gästande förenings skyldigheter

För arrangerande och gästande förening gäller:

att av administrerande förbund fastställt spelprogram, gäller som inbjudan/kallelse för gästande lag.

att domarlista/uttagning gäller som kallelse till match för domare och funktionärer.

Det åligger **arrangerande** förening:

att då match godkänts för ändring, ska arrangerande förening = hemmalaget inbjuda/kalla gästande lag, domare och funktionärer skriftligt senast tio (10) dagar före match.

att tillhandahålla matchbiljetter till gästande lag, vilka senast tio (10) dagar innan match ges möjlighet att köpa minst 10 procent utifrån hallens publikkapacitet (dock minst 50 biljetter). Undantag vid kval- och slutspelsmatcher.

att genomföra matchen under sportsliga förhållanden.

att ansvara för att reglementsensliga bollar och matchprotokoll lämnas till domarna i god tid före matchen, (se även §6:4).

att ifall match ställs in/ej kan slutföras (i Elitserien, HerrAllsvenskan och Division 1) ska de båda lagen, inom 60 minuter, tillsammans med domaransvarig komma överens om nytt speldatum (innan nästa spelomgång).

att senast 60 minuter efter avslutad match ha rapporterat slutresultatet till SHF:s resultatrapporteringsystem.

att sända in matchprotokollet och arbetsprotokollet till administrerande förbund.

Det åligger **gästande** förening:

att avresa från hemorten så att man under normala förhållanden kommer i god tid till spelplatsen. Om ett lag inte hinner till spelplatsen i god tid, föreligger skyldighet att omedelbart underrätta arrangören om den inträffade förseningen och meddela beräknad ankomsttid.

att respektera i hallen gällande bestämmelser.

KAPITEL 2 - TÄVLINGSVERKSAMHET

2:11 Deltagande av inte spelklar spelare

Inte spelklar spelare är den som:

på grund av representationsbestämmelserna inte får representera föreningen eller olika lag i föreningen.

på grund av åldersskäl ej får delta i den tävling matchen gäller (se §8:1).

på grund av disciplinära skäl är avstängd viss tid.

är ungdomsspelare som utan dispens deltagit i mer än 2 ungdomsklasser (se §8:12).

är den spelare/ledare som, i samma tävling, erhållit två (fyra, sex och så vidare) röda kort. Denna spelare/ledare är automatiskt avstängd nästföljande match i berörd seriematch/tävling i SHF-spel eller SDF-spel

Inför slutspel, playoff-spel, kvalspel och finalspel i USM nollställs de röda korten. Nollställningarna gäller ej i sanktionerade ungdomsturneringar.

Föreningen/spelaren/ledaren är skyldiga att hålla reda på de röda korten. Det går således inte att överklaga en eventuell protest som kan följa av att en spelare/ledare deltagit i en match, trots att vederbörande skulle varit avstängd.

Vid seriematch i vilken inte spelklar spelare deltagit erhåller laget som inte felat två (2) poäng. Har matchen vunnits med 10 mål eller mer räknas det uppnådda resultatet. I annat fall räknas målresultatet 10-0. Ändring av resultat kan ej ske vid protest inlämnad senare än fem (5) dagar efter avslutad serie (se även §7:2). Vid match enligt utslagsmetoden där inte spelklar spelare deltagit utesluts den felande föreningen ur tävlingen.

Om administrerande förbund upptäcker att en icke spelklar spelare representerat en förening ska ärendet behandlas om högst 30 dagar förflutit sedan matchtillfället. Detta medför ingen skyldighet för administrerande förbund att fortlöpande kontrollera röda kort och uteslutningar. Eventuell protest gällande brott mot bestämmelserna om röda kort och avstängningar behandlas av handläggande instans enligt kapitel 7. Ledare/spelare som anmäls och som deltagit trots avstängning ådöms avstängning två (2) matcher vid första tillfället, fyra (4) vid efterföljande och så vidare.

2:13 Klister/vax

Klister/vax får ej användas vid matcher för B-ungdom och yngre.

För A-ungdom är användande av vax tillåtet.

För senior- och juniorklasserna är användande av klister/vax tillåtet.

Klister/vax får endast appliceras på fingrarna, undantag i Elitserierna, Allsvenskorna och Division 1, där det är tillåtet att applicera klister/vax på skorna. Dispensansökan om att använda klister i A-ungdom skickas med motivering till Svenska Handbollförbundets Tävlingskommitté.

2:15 Förbud mot punktmarkering

För B-ungdom och yngre är det ej tillåtet att punktmarkera motspelare det vill säga ensidigt följa en (1) eller två (2) icke bollförande spelare utanför frikastlinjen.

2:16 Bollstorlekar

Skumgummiboll	50-52 cm	150-200 gr	Allt minihandbollspel
Mjukluftboll strl 2	50-52 cm	250-300 gr	D-ungdomshandboll på stor plan, C-flickor
Storlek 1	50-52 cm	275-325 gr	B-flickor, C-pojkar
Storlek 1,5	52-54 cm	325-400 gr	A-flickor, B-pojkar
Storlek 2	54-56 cm	325-400 gr	Damer och damjuniorer, A-pojkar
Storlek 3	58-60 cm	425-475 gr	Herrar, herrjuniorer

2:17 Planstorlek

D-ungdom, 1-års Minihandboll (mål: 2 x 1,70 meter, målgård: 4 meter, planbredd: 12 meter, längd: 20 meter (alt hallens bredd)).

D-ungdom, 2-års Stor plan, mål med påhängsribba (höjd 1,70 meter) eller minihandboll.

C-ungdom och äldre Stor plan.

KAPITEL 6 - DOMARE OCH FUNKTIONÄRER

6:1 Indelning, legitimation och prioritering av domare

IHF-domare, legitimeras av IHF

EHF-domare, legitimeras av EHF

Elitdomare, legitimeras av SHF

Förbundsdomare, legitimeras av SHF

Regiondomare, legitimeras av SHF

Distriktsdomare, legitimeras av SDF

Föreningsdomare, legitimeras av SDF

Elitfunktionärer, legitimeras av SHF

Förbundsfunctionärer, legitimeras av SHF

Distriktsfunktionärer, legitimeras av SDF

Föreningsfunktionärer, legitimeras av SDF

Respektive kategori indelas och legitimeras enligt IHF:s/EHF:s/SHF:s/SDF:s bestämmelser. Domare, elit- och förbundsfunctionärer legitimeras för ett (1) år i taget. SDF:et avgör om distrikts- och föreningsfunktionärer legitimeras för ett (1) eller två (2) år.

Prioritering:

- 1) Elitserierna herrar och damer samt SM-slutspel herrar och damer
- 2) HerrAllsvenskan, Division 1, herrar samt finalspel Ungdoms-SM för juniorer
- 3) Division 2, herrar, DamAllsvenskan, Division 1, damer samt Ungdoms-SM för juniorer (ej finalspel)
- 4) Division 3, herrar, Division 2 damer
- 5) Division 4, herrar och Division 2 damer. Övrig verksamhet.

6:2 Tillsättning av domare och funktionärer

Vid internationella matcher, matcher i förbunds- och regionsserierna, SM-tävlingar samt Ungdoms-SM ska matcherna ledas av två domare och godkända funktionärer. I övriga tävlingsmatcher bör två domare finnas, men med administrerande SDF:s tillstånd är det tillåtet att genomföra match med endast en domare.

Domare till Elitserierna, HerrAllsvenskan och Division 1 herrar och kvalificeringsmatcher till dessa serier samt SM-slutspel utses av SHF:s DK.

Domare till övriga matcher utses av respektive SDF eller delegerad instans. Funktionärer i alla SHF:s tävlingar tillsätts av respektive SDF eller av SDF delegerad instans.

6:3 Domares och funktionärens arvode, rese- och traktamentsersättningar

För arvode, reseersättningar och traktamente i förbunds- och regionsserierna och SHF:s övriga tävlingar gäller bestämmelser utfärdade av FS. I distriktsserierna och SDF:s övriga tävlingar gäller bestämmelser utfärdade av SDF. Distriktens ersättningar får inte överstiga förbunds- och regionsseriernas ersättningar.

6:4 Matchprotokoll - Lagansvarig

Hemmalaget ansvarar för att godkänt matchprotokoll finns och skriver också i laguppställningen först. Därefter skriver gästlag sin laguppställning och allt ska vara klart senast 30 minuter innan matchstart. Födelsedatum (6 siffror) ska vara ifyllt. Sekreteraren ringar in deltagande spelare i matchprotokollet. Är ingen spelare inringad anses alla ha deltagit. Två (2) målvakter kan markeras med Mv i matchprotokollet innan matchstart. Endast om två (2) målvakter markerats i matchprotokollet innan matchstart får en av ledarna stryka minst spelande målvakt, (se även §8:12 f och 9:8) förutsatt att spelaren ej deltagit som utespelare i matchen. Lagansvarig är genom sin underskrift på matchprotokollet ansvarig för uppgifternas riktighet.

Arrangerande förening ansvarar för att matchresultatet omedelbart inrapporteras enligt för serien gällande bestämmelser, samt att originalprotokoll och arbetsprotokoll är administrerande förbund tillhanda senast tredje vardagen efter match.

Av protokollet ska det framgå om väggklockan inte används som officiellt matchur. Vid protest, se också §7:2.

För ungdomsspelare, juniorer och yngre, gäller dessutom: Max 17 spelare får delta i ett lag under samma match. Samtliga spelare ska vara noterade i matchprotokollet.

Denna bestämmelse för ungdomsspelare gäller enbart i Sverige!

6:5 Jäv för domare att döma

Domare får ej döma i Serie, Cup, SM, DM etc när någon omständighet föreligger som kan rubba förtroendet för hans/hennes opartiskhet i domarutövandet. Till sådan omständighet räknas föreningstillhörighet, tränar- eller ledaruppdrag eller till exempel nära familjeförhållande till spelare. SHF:s DK är ytterst ansvariga för tolkningar om eventuellt jäv.

Domare får i övrigt spela handboll i serie eller annan tävling, men kan efter ha deltagit ej döma i samma serie eller tävling.

Förening/lag i nationella serier som anser att det föreligger jävförhållande ska *innan match* begära att få detta noterat i matchprotokollet för att eventuellt protest ska kunna tas upp till behandling. I distriktsserier kan SDF utfärda speciella bestämmelser.

Funktionär bör inte tjänstgöra för en förening och ha tränar- eller ledaruppdrag eller nära familjeförhållande till spelare. Speciellt viktigt är att tidtagaren, om möjligt, är utan jäv.

KAPITEL 7 - PROTESTER, BESTRAFFNINGÄRENDE

7:1 Handläggande instanser

SHF behandlar ärenden i:

- SM-tävlingar
- Elitserierna
- Allsvenskorna
- Division 1-serierna
- Division 2-serierna, herrar
- Kvalificeringsmatcher till dessa serier
- Ungdoms-SM
- Svenska lags matcher i utlandet
- Brott mot RF:s dopningbestämmelser

Administrerande SDF behandlar protester i:

Övriga matcher och ärenden i anslutning till dessa.

SDF:s beslut kan överklagas till SHF inom 14 dagar efter delgivningsdagen.

FS eller av FS utsedd kommitté beslutar i protestärenden, som hänför sig till tolkning och tillämpning av SHF:s tävlingsregler och tävlingsbestämmelser.

Bestraffningsärenden handläggs helt enligt kap. 14 i RF:s stadgar.

I bestraffningsärenden där spelare eller ledare från olika distrikt är inblandade kan handläggningen överlämnas till SHF.

FS eller av FS utsedd kommitté beslutar i bestraffningsärenden och besluten kan överklagas vidare inom 14 dagar efter delgivningsdagen till Riksidrottsnämnden (RIN).

Det SDF, till vilket spelarens förening tillhör, behandlar ärenden i Division 2 (damer) samt Division 3 (herrar) och lägre serier. Vid sanktionerade ungdomstävlingar kan SHF (efter ansökan) överlämna besluts- och/eller bestraffningsrätten till lokal tävlingsjury. Det åligger den lokala tävlingsjuryn att rapportera ärenden och tagna beslut till det SDF som föreningen tillhör.

Vid protest mot Tävlingsbestämmelserna samt vid uppenbara regelfel kan beslutande instans utdöma omspel, om händelsen bedöms som matchavgörande. Regler vid omspel - se Tävlingshandboken.

7:2 Regler för protestärenden

Protest, som ej avser inte spelklar spelare ska av lagansvarig senast 60 min efter avslutad match anmälas till domaren(na) eller till handläggande instans. Protestanledningen ska uppges. Domare är skyldig att notera detta på matchprotokollet. Protest ska sedan skriftligt insändas till handläggande instans senast femte dagen efter aktuell händelse och innehålla de skäl protesten grundar sig på. Samtidigt ska fastställd protestavgift inbetalas. Avgiften kan variera i olika SDF. Avgiften är förverkad om protesten avslås. Om protesten slutgiltigt godkännes i någon instans ska avgiften återbetalas. (SHF:s protestavgift, se Tävlingshandboken).

Protest som inte är inkommen inom föreskriven tid ska inte behandlas.

Gäller protesten inte spelklar spelare prövas protesten om den insändes senast 30:e dagen efter matchen.

Ändring av redovisat resultat, senare än fem (5) dagar, kan i regel dock ej göras om kvalificerad spelares deltagande blivit känt senare än 14 dagar efter respektive lags sista match i tävlingen.

SHF kan fastställa andra regler för ingivande av protest.

(Se också §2:9 och 6:4).

7:3 Delgivning av protest

Inkommen protest delges omedelbart berörda parter med begäran om yttrande inom sju (7) dagar.

SHF kan fastställa andra regler för delgivning och yttrande.

7:4 Jävförhållande

Den som behandlar ett protest- eller bestraffningsärende blir jävig när omständighet föreligger som kan rubba förtroendet till hans/hennes opartiskhet i ärendet och får då varken närvara eller delta i handläggning och beslut.

7:5 Parts rätt att närvara vid sammanträde

Part, eller av part befullmäktigt ombud, har rätt - att på egen bekostnad - delta och framlägga synpunkter innan ärendet behandlas och beslut sker. Begäran om sådant deltagande sker skriftligt till handläggande instans.

KAPITEL 8 - REPRESENTATIONSBESTÄMMELSER

8:1 Åldersbestämmelser och definitioner

1. Definitioner

Seniorspelare är alla spelare över junioråldern.

Barn & ungdomsspelare är alla spelare i juniorålder och yngre.

Trimspelare är den spelare, som har fyllt 35 år det kalenderår som tävlingsåret börjar, och som är licensierad. Förening i vilken spelaren deltar ska tillhöra Svenska Handbollförbundet.

Svensk medborgare och medborgare i EU-/EES-land är jämställda beträffande tillämpningen av SHF:s representationsbestämmelser.

Utländsk medborgare är i dessa bestämmelser, medborgare i land utanför EU-/EES-avtalen.

Elitspelare är alla spelare som föregående, eller innevarande tävlingsår, spelat bindande match för lag i Elitserien, de Allsvenska serierna eller i Division 1 samt innevarande tävlingsår är registrerad för förening som deltar i dessa serier. Elitspelare ska ha kontrakt enligt SHF:s och IHF:s reglemente vid all representation i föreningar som deltar i Elitserien, Allsvenskan och Division 1. Spelare i andra serier kan ha kontrakt.

Kontraktsspelare är spelare som är i besittning av ett legalt underskrivet kontrakt vilket reglerar båda parter rättigheter och skyldigheter i enlighet med gällande lag. Kontraktet ska vara registrerat på sätt som föreskrivs av SHF/IHF. Spelare, i svensk förening, som spelat match i A-, U- eller J-landslag anses alltid vara kontraktsspelare.

Icke kontraktsspelare är spelare som spelar handboll och ej har kontrakt enligt SHF:s /IHF:s reglemente

Professionell spelare är spelare vilkens inkomst av handbollspel utgör mer än hälften av de totala inkomsterna/bidragen för spelaren.

2. Åldersbestämmelser

Juniorer är de som fyller **högst 18 år** det kalenderår tävlingsåret börjar.

A-ungdom är de som fyller **högst 16 år** det kalenderår tävlingsåret börjar.

B-ungdom är de som fyller **högst 14 år** det kalenderår tävlingsåret börjar.

C-ungdom är de som fyller **högst 12 år** det kalenderår tävlingsåret börjar.

D-ungdom är de som fyller **högst 10 år** det kalenderår tävlingsåret börjar.

Spelaren tillhör åldersklassen under hela tävlingsåret.

Vid ungdomstävlingar som spelas under tiden maj-juni får dock tillämpas åldersbestämmelser för spelare till och med juniorer gällande det tävlingsår som börjar den 1 juli samma år.

3. Speciella åldersbestämmelser

B-ungdom och yngre äger ej rätt att delta i seniorspel!
--

Från 1 juli det kalenderår som spelaren fyller 15 år äger han/hon rätt att delta i seniorspel, gällande div 2 och lägre.

Från den 1 juli det kalenderår som spelaren fyller 16 år äger han/hon rätt att delta i seniorspel, gällande Elitserien, Allsvenskan och Division 1.

B-ungdom och yngre får under samma tävlingsår delta i högst två (2) ungdomsklasser vari inräknas juniortävlingar. Om SDF:et har så kallade "rena åldersklasser" i samma ungdomsklass (exempelvis B-ungdom) ska detta anses som två olika klasser.

8:12 Representationsrätt för spelare inom förening.

(Gäller ej förhållandet huvduförening/samarbetsförening).

- a) Spelare som medverkat i ett lag kan endast delta i samma förenings lag i högre serie/klass. Se dock d) nedan. För A-ungdom och yngre gäller dock §8:1.3.
- b) Vid nedflyttning av spelare till lägre serie/klass måste spelaren senast samma dag "stå över" bindande seriematch för match i A-laget. ~~Ej inringade utespelare samt två inringade utespelare, som fyller högst 19 år under det kalenderår som tävlingsåret börjar, kan redan samma dag som seriematchen för "A-laget" göra en övergång till "B-laget". Totalt kan dock max tre utespelare gör denna övergång. Se dock e) nedan.~~ För att "stå över" måste spelaren vara spelklar för match i det högre placerade laget.
- c) Spelare som ej deltagar (-it) i bindande seriematch för exempelvis A-laget och då kan spela för B-laget, får direkt spela för C-laget, om spelaren ej heller deltagar (-it) i bindande match för B-laget, och så vidare
- d) Då föreningens övriga lag (B-lag, C-lag, och så vidare) har seriestart före föreningens A-lag är de spelare, som ska delta i A-lagets första seriematch, ej deltagarberättigade i den/de seriematch (er) dessa lag spelar innan A-laget.
- ~~e) Då reservlag har tre matcher kvar i ordinarie seriespel ska spelaren vara spelberättigad för reservlaget för att kunna delta i resterande matcher och eventuellt kvalspel. (Se även b), c) ovan samt f) nedan). Om flera utespelare har lika många seriematcher i A-laget som den åttonde spelaren, äger ej heller de rätt att fortsättningsvis representera reservlaget.~~

- e) Om flera målvakter markerats i matchprotokollet innan matchstart, kan den målvakt som deltagit minsta tiden, genast delta i föreningens övriga lag **som målvakt**. Spelaren får ej ha deltagit i matchen som utespelare. En av ledarna ska dock på matchprotokollet stryka den målvakt som använts minsta tiden. Punkt d) ovan gäller inte denna målvakt.
- f) I en och samma ungdomsturnering får spelare endast delta i ett av föreningens lag i samma åldersklass. För A-ungdom och yngre gäller härutöver vissa bestämmelser enligt §6:4 och 8:1-3.

8:13 Spelares rätt att delta i omspelsmatch/flyttad match

Vid sådan match får endast delta spelare som vid ordinarie tidpunkt är berättigad att representera föreningen (spelarens spelklara datum vid spelarövergång).. Vid sådan match för föreningens lägre lag (B-lag, C-lag etc) gäller vid omflyttning av spelare förhållanden som är aktuella vid ordinarie matchtillfälle (se §8:12).

8:14 Spelares deltagande i bindande match

Inte spelklar spelare får inte delta i bindande match (se §1:2, 2:10, 8:1, 8:2 och 8:12).

8:15 Spelares möjlighet att spela för annan förening i "vänskapsmatch"

Spelare får endast med sin förenings skriftliga tillstånd delta i vänskapsmatch för annan förening.

FÖRFARANDE VID RÖDA KORT SAMT AVSTÄNGNINGAR

(hämtat ur Tävlingshandboken – Bilaga 3)

Nedanstående reglemente för röda kort och avstängningar gäller alltså för ALLA serier och ALLA åldrar.

Spelare/ledare blir automatiskt avstängd **1 match** efter två (2) "röda kort.

- ✓ Gäller alla åldrar.
- ✓ Gäller alla matcher i seriespel/tävling i SHF-spel och SDF-spel.
- ✓ Gäller USM samt spel i cuper.

Således tar spelaren/ledaren inte med sig rött kort från exempelvis USM-match till spel i SDF-serie. Det röda kortet är alltså knutet till respektive serie-/tävlingsmatch.

Domarna behöver **INTE** fylla i någon blankett och skicka till SHF eller SDF:et. Detta förutsatt att det **INTE** finns anledning för "Anmälan till bestraffning".

Funktionärerna noterar på protokollet, men behöver **INTE** göra notering på speciellt blankett.

Den spelare/ledare som erhållit två (2) "röda kort" är automatiskt avstängd i nästa match i berörd serie/tävling/cupmatch.

Inför slutspel, playoff-spel, kvalspel och finalspel i Ungdoms-SM nollställs de röda korten. Spelare som erhållit det andra röda i sista omgången i seriespelet (eller ledare som får sitt andra röda kort) innan slutspel/kvalspel med mera är automatiskt avstängd första omgången i det kommande slutspelet alternativt kvalspelet. Nollställningarna gäller ej i sanktionerade ungdomsturneringar.

Det som gäller vid avstängning för spelare/ledare vid ovanstående matchtillfälle är att han/hon inte på något sätt i spelhallen får medverka med uppgifter som har med matchen att göra enligt nedan:

- a) Vid uppvärmningen.
- b) Medverkan i omklädningsrum eller andra utrymmen före match eller i paus.
- c) Ej under match befinna sig på avbytarbänken, i dess närhet eller på läktarplats, så att han/hon kan påverka spelet.
- d) Avstängningen upphör i och med matchens slutsignal.

Föreningen/spelaren/ledaren är skyldiga att hålla reda på de rödakorten.

Det går således ej att överklaga en eventuell protest som kan följa av att en spelare/ledare deltagit i en match, trots att vederbörande skulle varit avstängd. En sådan protest kommer att godkännas och hanteras enligt §2:9 i Tävlingsbestämmelserna.

Det åligger **ej domarna eller funktionärerna** att inför match hålla reda på vilka spelare/ledare som är avstängda. Skulle det däremot påtalas för domarna att avstängd spelare/ledare bryter mot punkterna a-c ovan, ska de påtala detta för den/de berörda och efter matchen anmäla det inträffade till SHF i förbunds- och regionserier samt USM. I övriga fall anmäls det inträffade till administrerande förbund.

Shoot Out-tävling

- Fem (5) spelare / lag utses att vara med i Shoot Out. Dessa antecknas och utför sitt kast i den turordning som noterats. Samtliga ska vara spelberättigade.
- Domarna lottar med slantsingling, det lag som vinner avgör om de vill börja skjuta eller om det andra laget ska starta.
- Målvakterna placerar sig i målet, en på var sida av planen.
- Utespelaren ska stå med en fot på frikastlinjen med bollen i handen.
- Målvakten ska ha minst en fot på mållinjen inne i målet och får röra sig då han fångat bollen.
- Vid signal från domaren kastar utspelaren bollen till målvakten och startar kontrung. Nu har målvakten tre (3) sekunder på sig att kasta bollen till den kontrande medspelaren, utspelaren fångar bollen, får ta max tre (3) steg och därefter skjuta. Målvakten får inte överskrida målgårdslinjen. Bollen får inte vidröra golvet vid något tillfälle, förutom vid det avslutande skottet, då är det tillåtet att skjuta ett "studsskott".
- Om försvarande målvakt lämnar målgården ska detta bestraffas med rött kort. Startas sedan med ett nytt Shoot Out.
- Lagen får byta målvakt som dem själva vill, exempelvis en målvakt för utkasten och en annan målvakt då andra laget kontrar. Även utspelare får agera målvakt men ska då vara iklädd väst i samma färg som målvaktens tröja.
- Vid första delen av Shoot Outen ska båda lagen utföra alla sina fem (5) kontrungar.
- Om det inte är avgjort efter de fem (5) första kasten ska fem (5) nya spelare nomineras på lista. Det får lov att vara spelare från den första omgången om så önskas.
- Lagen utför nu en kontrung var till dess att ett av lagen gjort fler mål än motståndarna, förutsatt att båda lagen haft samma antal kontrungar.

På SHF:s webbsida (under dokumentbank) och på Handbollswebben finns det en instruktionsfilm från EHF om hur Shoot-Out går till.

ARBETS PROTOKOLL - BIFOGAS MATCHPROTOKOLLET

Hemmalag IFK Handboll IS	H	Seriens namn D2 MSV	Datum 2008-03-17
Bortalag Bollklubben HK	B	Slutresultat 25 - 28	Halvtid (13 - 9)

Tiden för lag-timeout. Här skrivs samma tid som står på klockan. (Totalt spelad tid i internationella matcher).

21:32
24:37

Matchnummer 2132130072

Matchnumret finns på matchprotokollet. Det består av tio siffror och börjar alltid på 21.

Lag-TO 1:a	1:a 11:19
----------------------	---------------------

Hemmas Nr	Resultat	Bortas Nr	Hemmas Nr	Resultat	Bortas Nr	Hemmas Nr	Resultat	Bortas Nr	Hemmas Nr	Resultat	Bortas Nr	Hemmas Nr	MÅLGÖRARE Antal mål / spelare	Bortas Nr
5	1 - 0		14	13 - 8		6	21 - 19					5		
4	2 - 0			13 - 9	5		21 - 20	47				4		
	2 - 1	(4)					21 - 21	99				3		
3	3 - 1			13 - 10	(4)		21 - 22	99				8		
	3 - 2	15	3	14 - 10			21 - 23	99				6		
8	4 - 2			14 - 11	7	9	22 - 23					7		
	4 - 3	19		14 - 12	7		22 - 24	(4)				9		
6	5 - 3			14 - 13	7		22 - 25	19				11		
7	6 - 3		4	15 - 13		15	23 - 25					14		
	6 - 4	47	(5)	16 - 13		15	24 - 25					10		
	6 - 5	47		16 - 14	15		24 - 26	(4)				15		6
9	7 - 5			16 - 15	5		24 - 27	6						99
3	8 - 5		6	17 - 15		5	25 - 27							7
	8 - 6	3	10	18 - 15			25 - 28	(4)						
5	9 - 6			18 - 16	99									
	9 - 7	8		18 - 17	4									
11	10 - 7		7	19 - 17										
	10 - 8	5	3	20 - 17										
11	11 - 8			20 - 18	15									
14	12 - 8			20 - 19	19									

Nummer på varnade spelare. (Rutan för tid används endast i vid internationella matcher).

Vid mål på straff dras ett lodrätt streck, vid miss ett litet bindestreck. Mål som görs på returen från en straff noteras som missat straffkast.

Här har laget missat sina två första straffkast och gjort mål på det tredje.

Om raderna för mål inte räcker till - fortsätt på ett nytt arbetsprotokoll.

Ledare som varnas skrivs för tydlighetens skull i den fjärde rutan. På matchprotokollet skrivs ledarna enligt följande ordning:

L1	L2
L3	L4

Varning Hemmalag	Nr.	Tid	Nr.	Tid	Nr.	Tid	Varning Bortalag	Nr.	Tid	Nr.	Tid	Nr.	Tid	Nr.	Tid
	6		15		9			6						L3	

Antal utdömda straffkast.

Godkända mål

Utdömda straffkast

Om det utdöms fler än fyra varningar, använd rutorna för tid.

H	UT	KLAR	B	D/U	H	UT	KLAR	B	D/U
9	8:29	10:29			L1	21:45	23:45		
	14:13	16:13	8		7	22:18			
	16:13	18:13	8		9	28:19			
14	29:30	01:30		D 29:30	9				D 58:19
	15:36	17:36	8	D 45:36					
	17:36	19:36	8						
5	15:55	17:55							
NN	17:57	17:59							
5	17:57	19:57							

Här skrivs den utvisade spelarens nummer i hemma- eller bortalag, matchtiden då spelaren utvisades och tiden då spelaren får komma in igen.

Spelare B8 har fått en utvisning samt en misconduct. Detta noteras som två utvisningar, där den andra börjar precis när den första är slut.

Spelare H14 har fått ett direkt rött kort, en så kallad direktdiskvalifikation. Detta markeras med en ring runt bokstaven D. Dessutom skrivs tiden för diskvalifikationen (totalt spelad tid). Notera att utvisningstiden fortsätter in på nästa halvlek.

Spelare B8 har fått en utvisning och är därmed diskvalificerad (dennes tredje utvisning, ingen ring runt bokstaven D), dessutom har B8 fått en misconduct (= en fjärde utvisning).

Utvisning av lagansvarig i hemmalaget. Ledaren får vara kvar i avbytarområdet, men laget reduceras med en spelare.

Spelare H9 har fått en utvisning. Eftersom det är mindre än 2 minuter kvar av matchen kommer spelaren inte in mera i matchen. Dessutom får spelaren en misconduct, vilket innebär att spelaren blir diskvalificerad på grund av tre utvisningar = ingen ring runt D. Laget reduceras med en spelare.

OBSERVERA!!!
Uteslutning är borttaget som bestraffning sedan säsongen 2010/2011.

Deltagande spelare hemmalag: För över siffror Kryssa/ringa in då spelaren inträder i spelet - För över siffror från matchprotokollet ! Markerade spelare här skall "ringas in" på matchprotokollet !
Obs! Räkna totala antalet spelare & ledare innan matchen!
NN står för annan spelare (bestrafningen är inte personlig).

Om raderna för utvisningar inte räcker till - fortsätt på ett nytt arbetsprotokoll.
För över siffror från matchprotokollet ! Markerade spelare här skall "ringas in" på matchprotokollet.
Obs! Räkna totala antalet spelare & ledare innan matchen!

1	(12)	2	3	4	5	6	7	8
9	(10)	(11)	(14)	(15)				

1	(12)	2	3	4	5	6	7	8
(15)	(19)	32	(47)	(99)				

Före matchen skrivs alla spelare upp som finns med på matchprotokollet i rutorna. Kontrollera vid matchstart att antalet spelare på protokollet stämmer överrens med antalet på bänken. Kontrollera också att samtliga ledare finns uppskrivna. Varefter spelarna kommer in i matchen (in på plan) ringar du in dem.

Efter matchen skriver såväl tidtagare som sekreterare på arbetsprotokollet.

Lisa Persson
underskrift
Tidtagare namnförtydligande
Lisa Persson

Per Karlsson
underskrift
Sekreterare namnförtydligande
Per Karlsson

COMPETITION		male ☐	☐	female ☐	Match No.		0 0 0 1			
European Cup										
National Team		senior	YAC	ECh	WCh	Qualification MATCH	Qualification TOURNAMENT			
Home team				versus	Guest team				Final Result	
A				B		Slutresultat.		A B		
Half-time (30')	A B	End of playing time (60')	A B	1. Extra time	A B	2. Extra time	A B	after 7 metres		
City	Nation		Hall	Date		Time				
Team Time-Out	A F	Officials (Off.)		Publiksiffra i första rutan, maxkapacitet i hallen i den andra rutan.		No. of spectators	max. hall capacity			
1st Half:	Slutresultat. Om det inte är en cupmatch (som måste avgöras) ska samma resultat skrivas i FINAL RESULT-rutan uppe till höger.		Allt i protokollets "huvud" ska vara förfyllt när vi får protokollet. Det gäller uppgift om: Typ av match (competition: europacup eller landslagsmatch), om det är herrar eller damer som spelar, matchnummer, om det är en match för seniorer eller ungdomar, lagens namn, stad där matchen spelas, land, hall, datum och tiden för matchstart.		Report follows		yes no			
2nd Half:	Lag-timeout: alltid totalt spelad tid.		Namnen på lagansvarig och de övriga tre ledarna för laget (förttryckt).		Motsvarigheten till Rapport följer.		Observera att det är delegatens ansvar att kryssa i den här rutan.			
No. of 7 m	Antal utdömda straffkast skrivs i den översta rutan, antal godkända straffkast i den undre.				Motsvarigheten till Ev noteringar, t.ex. "H3 Disqualification time 38.12".		Observera att det är delegatens ansvar att notera i den här rutan.			
Goals 7 m					Remarks					
Signature of responsible for team A		Off. A		Off. B		Off. C		Off. D		
Team Time-Out		B Full name of players and officials (Off. A-D)		G W 2' 2' 2' D		A TP		Player No. Time		
1st Half:		4 SVENSSON, Petra		"D-rutan" används endast vid direktroda kort! (totalt spelad tid)		B		REPRESENTATIVE OF FEDERATION		
2nd Half:		6 PÄRSSON, Annelie (C)		Namn på tävlingsansvarig (förttryckt). Till exempel: LUNDBERG, Ralf (SHF).				Name and Federation		
No. of 7 m		Efternamnet står med versaler, förnamnet "normalt".		Domarnas namn (förttryckt) och utrymme för underskrifter efter match.				Signature		
Goals 7 m		Lagansvarigs underskrift.		I "W-rutan" skrivs tiden för varningen (totalt spelad tid, minut och sekund).				REFeree 1		
Team B		I "2-rutan" skrivs tiden för respektive utvisning (totalt spelad tid, minut och sekund).		Delegatens namn (förttryckt) och utrymme för underskrift efter match.				Name and Federation		
Off. C		Tre tidsnoteringar motsvarar ett rött kort, diskvalifikationen skrivs <i>inte</i> ut.		Tid för utvisning på respektive ledare.				Signature		
Off. D		Tid för utvisning på respektive ledare.						EHF DELEGATE		
								Name and Federation		
								Signature		

Explanation: YAC = Younger Age Categories (EChs: W17/19, M18/20; WChs: W18/20, M19/21), goals (G), warnings (W), suspensions (2'), direct disqualifications (D), teampenalties (TP)

1 Original must be sent to EHF, Hoffingergasse 18, A-1120 Vienna, Austria; 1 copy for the national federation; 2 copies for the teams; 2 copies for the referees.

CHECKLISTA för TEKNISKT MÖTE

Fastställt av SHF:s Domarkommitté vid möte den 18 augusti 2010

SVENSKA SPEL

2010-08-11

ELITSERIEN (herrar & damer) ALLSVENSKAN (herrar) & Div 1 (herrar)

• Tekniskt möte

Tekniskt möte ska avhållas *1 timma före match* – lokalen som användas ska vara fri från andra aktiviteter då mötes genomförs.

Ansvarig

- Hemmalagets arrangemansansvarig är sammankallande för mötet och är också ansvarig för genomförandet av mötet

• Deltagare

Arrangemansansvarig samt representant från hemmalaget, bortalaget, domarna, eventuell delegat ska närvara. Det är en rekommendation att även funktionärerna deltar vid mötet. Vid TV-sändning även någon representant från TV med på mötet.

Tidsschema

- Genomgång av procedurer före, under och efter match. Här skall framgå hur inspring och presentation arrangeras, eventuella aktiviteter i pausen och/eller efter match.

Pausen

- Pauslängden **ska vara** 15 minuter vid HerrElitmatcher och 10 minuter i övriga serier. Obs! Viktigt att båda lagen informeras och respekterar den tid som är överenskommen vid mötet!

I de hallar där matchklockan tillåter rekommenderas att man programmerar "nedräkning" för pausens längd samt att speakern informerar publiken. Den andra halvleken ska **inte starta** innan den överenskomna paustiden är klar! Vid TV-matcher brukar ansvariga från TV ha önskemål om annan paustid.

Om det, i samband med pausen, föreligger en eller flera utvisningar på matchklockan skall paustiden **inte** programmeras!

Uppvisande av spelarnas klädsel

- Samtliga Elitserieföreningar (dam och herr) ska ha ett mörkt samt ett ljust matchställ (gäller tröja). Bortalaget ska alltid ha med sig båda ställen.

Vid TV-match och Webb TV-sändning ska ett lag ha ljust matchställ och det andra ett mörkt matchställ. Val av tröjfärg:

- a) Hemmalagets speltröjor
- b) Bortalagets speltröjor
- c) Hemmalagets målvaktströja
- d) Bortalagets målvaktströja
- e) Domarna väljer lämplig tröjfärg.

Målvakterna i respektive lag ska bära samma färg på tröjan. Även västen för ev. extra utespelare ska uppvisas. **Ledarnas färg på tröja/jacka ska skilja sig från motståndarlagets utespelare. Obs! Nytt i regelboken 2010.**

Matchläkare

- Tillgång till matchläkare (obligatoriskt vid HerrElitmatcher) – informera var på läktaren läkaren är placerad och domarna bör få kontakt med personen i fråga 15 minuter innan matchstart. Informera var baren finns placerad.

Funktionärsrutiner

- Tjänstgörande funktionärer redovisar rutiner och eventuella önskemål inför matchen.

Säkerhetsföreskrifter

- Vilka personer är ansvariga och vilka uppgifter har de?
- Vilka utrymningsvägar finns det i hallen?
- Vart beger sig lag, domare och funktionärer i en krissituation?

Vid utrymning av hallen ansvarar funktionärerna för att protokollet tas med till anvisad samlingsplats. Detta används för att checka av att alla har kommit ur hallen.

1-2 personer ska gå ut på planen och där följa domarna till omklädningsrummet, både i pausen och efter matchen. Säkerhetsansvarig ser till att det är fri passage från planen för domare, funktionärer och bortalag i pausen samt efter match.

Coachingzon

- **I de hallar där utrymme finns för Coachingzon ansvarar arrangören att det görs en fast eller tillfällig markering 3,5 meter räknat från mittlinjen. Linjen startar vid sidlinjen och linjen dras mot väggen. Avbytarbänken skall placeras så att yttersta platsen, räknat mot mittlinjen, börjar vid markeringen för Coachingzonen. "Bänk" kan även vara stolar. Dessa skall vara fastsatta så att det inte går att flytta stolarna framåt/bakåt.**

Frizon

- Vid matcher där det finns fotografer och/eller TV på plats ansvarar arrangören att det markeras upp en "frizon" för domarna bredvid målet. Markera med tejp eller målad linje fyra (4) meter från stolpen på båda sidor av målet. Markeringen görs bakom den förlängda mållinjen. Från markeringen och in mot målet får endast domarna befinna sig. Arrangören ansvarar för information till berörda. **Domarna/delegaten beslutar om undantag för Coachingzon skall godkännas (golvytan avgör detta).**

Stolar på golvet

- Eventuella stolar på golvet får ej placeras på samma sida som avbytarbänkarna. Vid matcher där det arrangeras extra sittplatser skall detta inspekteras och godkännas. Detta ska också presenteras vid tekniska mötet

Golvtorkare

- Ska vara A-ungdom och äldre. Viktigt att dessa är uppmärksamma och kan bedöma situationer där det kan föreligga torkning, har bra spelsinne och har bra ögonkontakt med domarna hela matchen.

I samband med lag-timeout skall golvtorkarna, utan kallelse från domarna, ställa sig bakom respektive lag för att direkt efter slutförd timeout torka upp om så behövs.

Om ovanstående checklista ej följs eller att domarna anser något vara bristfälligt åligger det domarna att rapportera detta till **SHF:s DK**.

Matchläkare

- Tillgång till matchläkare (obligatoriskt vid HerrElitmatcher) – informera var på läktaren läkaren är placerad och domarna bör få kontakt med personen i fråga 15 minuter innan matchstart. Informera var båren finns placerad.

Funktionsrutiner

- Tjänstgörande funktionärer redovisar rutiner och eventuella önskemål inför matchen.

Säkerhetsföreskrifter

- Vilka personer är ansvariga och vilka uppgifter har de?
- Vilka utrymningsvägar finns det i hallen?
- Vart beger sig lag, domare och funktionärer i en krissituation?

Vid utrymning av hallen ansvarar funktionärerna för att protokollet tas med till anvisad samlingsplats. Detta används för att checka av att alla har kommit ur hallen.

1-2 personer ska gå ut på planen och där följa domarna till omklädningsrummet, både i pausen och efter matchen. Säkerhetsansvarig ser till att det är fri passage från planen för domare, funktionärer och bortalag i pausen samt efter match.

Coachingzon

- **I de hallar där utrymme finns för Coachingzon ansvarar arrangören att det görs en fast eller tillfällig markering 3,5 meter räknat från mittlinjen. Linjen startar vid sidlinjen och linjen dras mot väggen. Avbytarbänken skall placeras så att yttersta platsen, räknat mot mittlinjen, börjar vid markeringen för Coachingzonen. "Bänk" kan även vara stolar. Dessa skall vara fastsatta så att det inte går att flytta stolarna framåt/bakåt.**

Frizon

- Vid matcher där det finns fotografer och/eller TV på plats ansvarar arrangören att det markeras upp en "frizon" för domarna bredvid målet. Markera med tejp eller målad linje fyra (4) meter från stolpen på båda sidor av målet. Markeringen görs bakom den förlängda mållinjen. Från markeringen och in mot målet får endast domarna befinna sig. Arrangören ansvarar för information till berörda. **Domarna/delegaten beslutar om undantag för Coachingzon skall godkännas (golvytan avgör detta).**

Stolar på golvet

- Eventuella stolar på golvet får ej placeras på samma sida som avbytarbänkarna. Vid matcher där det arrangeras extra sittplatser skall detta inspekteras och godkännas. Detta ska också presenteras vid tekniska mötet

Golvtorkare

- Ska vara A-ungdom och äldre. Viktigt att dessa är uppmärksamma och kan bedöma situationer där det kan föreligga torkning, har bra spelsinne och har bra ögonkontakt med domarna hela matchen.

I samband med lag-timeout skall golvtorkarna, utan kallelse från domarna, ställa sig bakom respektive lag för att direkt efter slutförd timeout torka upp om så behövs.

Om ovanstående checklista ej följs eller att domarna anser något vara bristfälligt åligger det domarna att rapportera detta till **SHF:s DK**.

